

Notat vedr. forventninger til ekstra deponering og likviditet

0. Formål

I forbindelse med regionens budgetlægning vurderes udviklingen i regionens likviditet ud fra 2 scenarier, der angiver et spænd for udviklingen i likviditeten. I dette notat redegøres der på baggrund af revurderingen af investeringsplanen m.v. for forventningerne til likviditeten.

Dato 12-11-2015

Carsten Tinggaard Nielsen

Tel. +45 7841 0405

ctn@stab.rm.dk

1. Ændret finansiering af projekter, som påvirker regionens likviditet.

Sagnr:

Der er to projekter, hvor der er ændringer i projekternes finansiering.

Side 1

Det drejer sig om følgende projekter.

1.1 Aarhus Universitetshospital: Nyt køkken ved Aarhus Universitetshospital

Det indstilles i dette dagsordenpunkt, at Nyt køkken ved Aarhus Universitetshospital finansieres ved etablering af et OPP-projekt i stedet for ved finansiering af anlægsrammerne i perioden 2016-2019. Samlet drejer det sig om et projekt til 77,3 mio. kr. Projektet er nærmere beskrevet i notatet "Region Midtjyllands anlægsrammer og -projekter 2016-2024".

1.2 Psykiatrisk Forskning ved Aarhus Universitetshospital

Der er planer om at etablere Forum ved AUH. Der er en særlig presserende problemstilling omkring den del der vedrører den psykiatriske forskning.

Der er forskningsfaciliteter og "stalde" med forsøgsdyr (rotter), som der skal findes en løsning på. Etableringen af forskningsfaciliteter og "stalde", vil beløbe sig til op mod 100 mio. kr. i perioden 2018 – 2019.

2. Deponeringsforpligtigelse og -fritagelse

I forbindelse med Økonomiaftalen 2016 har der været aftalt en deponeringsfritagelsespulje på 400 mio. kr., hvor der kan søges om dispensation fra deponeringsforpligtigelsen i låne- bekendtgørelsen til konkrete OOP-projekter. Der vil ligeledes være en deponeringsforpligtigelse i forbindelse med leje af lokaler. Det må forventes, at der i

kommende Økonomiaftaler, vil blive aftalt en tilsvarende pulje til deponeringsfritagelse.

I 2014, 2015 og 2016 har regionen fået deponeringsfritagelse for 441 mio. kr. i forbindelse med OPP-projekt vedr. etablering af nyt psykiatrisk center ved Det Nye Universitetshospital i Aarhus. Regionen vil ligeledes skulle søge om deponeringsfritagelse for projektet i 2017-2019 for i alt 341,6 mio. kr.

Under forudsætning af, at Central Køkkenet ved DNU finansieres som et OPP-projekt og Psykiatrisk forskning ved DNU finansieres ved enten at blive opført som et OPP-projekt eller der lejes lokaler, vil det betyde krav om deponering i perioden 2016 – 2019.

Regionen kan søge om deponeringsfritagelse for de to projekter, men det vil være meget usikkert om regionen kan opnå deponeringsfritagelse. Dette skal ses i lyset af, at der søges om deponeringsfritagelse for OPP-projektet vedr. nyt Psykiatrisk center ved Aarhus Universitetshospital.

Det vurderes, at regionen for de to projekter får deponeringsforpligtigelse på op til 175 mio. kr.

I forhold til deponering er det vigtigt være opmærksom på, at regionen ikke kan medtage deponerede midler i opgørelsen af regionen likviditet. Midlerne er bundet på en særlig deponeringskonto og frigøres løbende. De deponerede midler vil fortsat blive forrentet, og der er som sådan ikke realøkonomiske konsekvenser af at skulle deponere midler.

3. Skøn over konsekvenser for regionens likviditet ved deponeringskrav

I budget 2016 er forventningerne til regionens likviditet i 2016 beskrevet. I bilag A er afsnittet fra Budget 2016 vedr. likviditet gengivet.

I Tabel 1 angives et skøn over udviklingen i likviditeten, som følge af de to projekter: Nyt køkken og Psykiatrisk forskning ved Aarhus Universitetshospital.

Tabel 1: Skøn over udviklingen i likviditeten

	Gennemsnitlig likviditet i budget 2016	Ny deponering	Frigivelse af deponerede midler samt salgsindtægter	Nyt skøn for gennemsnitlig likviditet
Mio. kr.				
Scenarie 1	1.600	-175	175	1.600
Scenarie 2	1.300	-175	175	1.300

I regionens skøn over udviklingen i likviditeten i 2016, er der et angivet to forskellige scenarier. Scenarie 1, som giver en "normal vurdering", dvs. en vurdering der ligger tæt på det der må forventes. Scenarie 2, der angiver et skøn, der svarer til en mere "pessimistisk vurdering". I scenarie 1 er der et skøn for regionens gennemsnitlige likviditet på 1.600 mio. kr. og i scenarie 2 1.300 mio. kr.

Erfaringerne fra tidligere år har vist, at den faktiske udvikling i likviditeten ligger tættest på scenarie 1 - især pga. tidsforskydninger i regionens anlægsprojekter.

I forhold til Nyt køkken og Psykiatrisk forskning ved Aarhus Universitetshospital vil regionen søge om deponeringsfritagelse. Men det er den umiddelbare vurdering jf. ovenfor, at det er usikkert om der vil kunne opnås deponeringsfritagelse.

Regionen har pr. november 2015 deponerede midler for i alt 623 mio. kr. Nogle af midlerne skal anvendes til realisering af kvalitetsfundsprojekterne og deraf følgende anlægsudgifter, og andre midler anvendes til at styrke likviditeten.

Der kan løbende frigøres deponerede midler for 623 mio. kr. over en længere årrække. Herudover vil der være salgsindtægter fra salg af vaskeri og apotek ved Aarhus Universitetshospital, Nørrebrogade. Tilsammen vil der indtil 2019 kunne frigøres deponerede midler og salgsindtægter, der modsvarer det beløb på 175 mio. kr. som der deponeringsforpligtigelse på. Derved vil den likviditetsmæssige virkning være neutraliseret.

Det betyder, at den gennemsnitlige likviditet fastholdes. Den gennemsnitlige likviditet pr. indbygger fortsat vil ligge i intervallet 1.028 kr. – 1.209 kr. pr. indbygger. Og som nævnt tidligere viser erfaringerne fra tidligere år, at den faktiske udvikling i likviditeten ligger tættest på scenarie 1 og dermed det høje niveau pga. tidsforskydninger i regionens anlægsprojekter.

Det vurderes dermed, at der er plads til at gennemføre de to projekter vedr. Nyt køkken og Psykiatrisk forskning ved Aarhus Universitetshospital.

4. Afslutning

Der vil altid være en vis usikkerhed om udviklingen i regionens likviditet.

Det drejer sig om:

- Indtægter fra salg af bygninger, har mindre betydning for udviklingen i regionens likviditet, idet salgsindtægterne fra hospitalsmatriklerne i Aarhus, Herning og Holstebro primært skal anvendes til afdrag på lån optaget i forbindelse med Kvalitetsfundsprojekterne.
- I Økonomiaftalerne har der ikke været fuld finansiering af regionernes renteudgifter og afdrag på lån. Det betyder, at regionerne og herunder Region Midtjylland, må finansiere dele af renteudgifter og afdrag på lån ved et kassetræk. Det reducerer regionens likviditet. Dette skal i sammenhæng med, at staten har haft en ønske om, at nedbringe regionernes likviditet de senere år.

Flere regioner og herunder Region Midtjylland vil som konsekvens heraf, nærme sig det niveau for gennemsnitslikviditeten og dermed gennemsnitslikviditet pr. indbygger, som betyder at de kan sættes under administration.

Det er således afgørende, og det må være en klar forventning til regeringen ved kommende Økonomiaftaleforhandlinger, at der indgås aftaler, som kan sikre en tilstrækkelig finansiering af både renteudgifter og afdrag. Ellers vil det være uomtvisteligt, at regionernes - og Region Midtjyllands likviditet udhules.

- Herudover vil graden af deponeringsfritagelse, og den takt vi frigør allerede deponerede midler have betydning for udviklingen i regionens likviditet.

Afslutningsvis skal det nævnes, at der forventes et mindreforbrug på sundhedsområdets drift i 2015. Det betyder, at der kan indfries leasingforpligtigelser på omkring 70 – 75 mio. kr.

Regionens leasingforpligtigelser vil dermed kunne reduceres fra 1.069 mio. kr. til ca. 1.000 mio. kr. Regionens driftsudgifter til leasingydelser vil dermed blive reduceret de kommende år og midlerne kan frigøre ressourcer til patientrettede aktiviteter.

Alternativt vil regionen, hvis der opstår behov herfor, kunne flytte planlagte anlægsudgifter ind i leasingrammen og dermed frigøre midler på anlægsrammen. De midler vil dermed kunne styrke likviditeten.

Bilag A

Likviditet i Budget 2016 (side 121-122)

1.2. Likviditetsmodellen

Skønnet for udviklingen i likviditeten er baseret på en bogføringsmodel, der simulerer den fremtidige udvikling i likviditeten. Bogføringsmodellen tager udgangspunkt i bogføringsmønstret i 2014 fordelt på løn, bloktilskud, kommunale betalinger, nære sundhedstilbud, anlæg, rente, lån og øvrige udgifter.

Der arbejdes med to scenarier til udarbejdelse af skøn for gennemsnits- likviditeten, baseret på de af regionsrådet afgivne bevillinger.

Begge scenarier viser den likviditet regionen vil have, målt efter kassekreditreglen, når alle vedtagne beslutninger i budgettet er gennemført, herunder at der ikke er merforbrug på driften samt at de øvrige forudsætninger i budgettet holder, inklusive de forudsatte låneoptag.

Scenarie 1 (budget ekskl. overførsler):

Scenariet baseres på, at budgetniveauerne i henhold til økonomiaftalen overholdes. Det vil sige, at det forudsættes at overførsler ind i året også overføres ud igen.

Scenarie 2 (budget inkl. anlægsoverførsler):

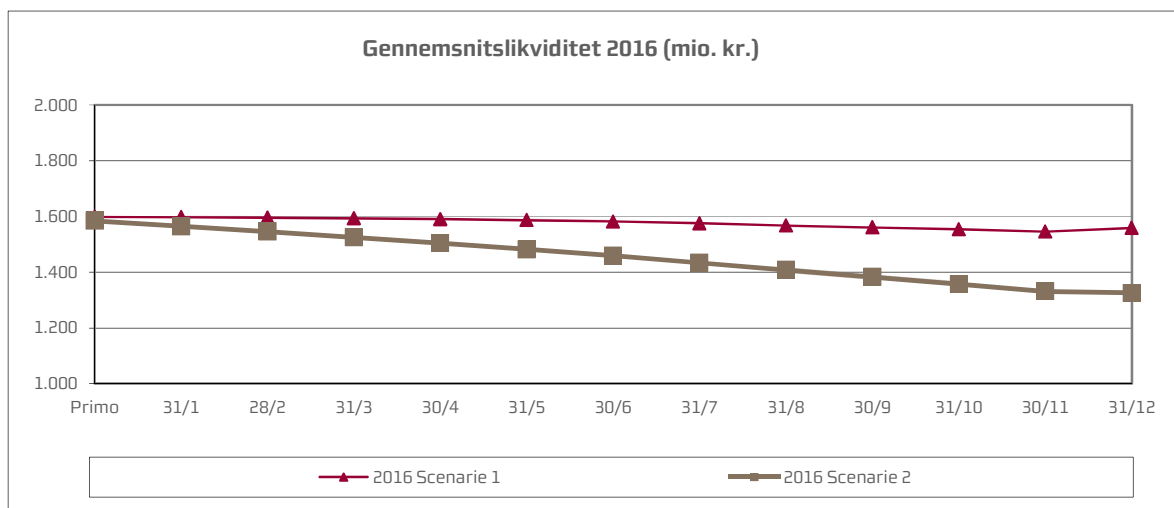
Medregner et fuldt forbrug af anlægsoverførslerne i 2015 (får først reel effekt på gennemsnitslikviditeten i 2016).

6.4.3 Gennemsnitslikviditeten

Gennemsnitslikviditeten beregnes som gennemsnittet af den daglige saldo over et år.

Gennemsnitslikviditeten forventes at være på 1.300 – 1.600 mio. kr. ved udgangen af 2016.

Den forventede udvikling i likviditeten for 2016

Ved udgangen af 2016 forventes gennemsnitslikviditeten at have en nedadrettet tendens som følge af likviditetsforbruget i 2015 og 2016 på sundhedsområdet.

Den væsentligste risiko for likviditetsberegningen er overholdelse af driftsrammerne.

I scenarie 1 er der intet forbrug af budgetoverførsler fra tidligere år.

Scenarie 2 tager udgangspunkt i at overførslerne af uforbrugte midler fra 2014, bruges fuldt ud i 2015.

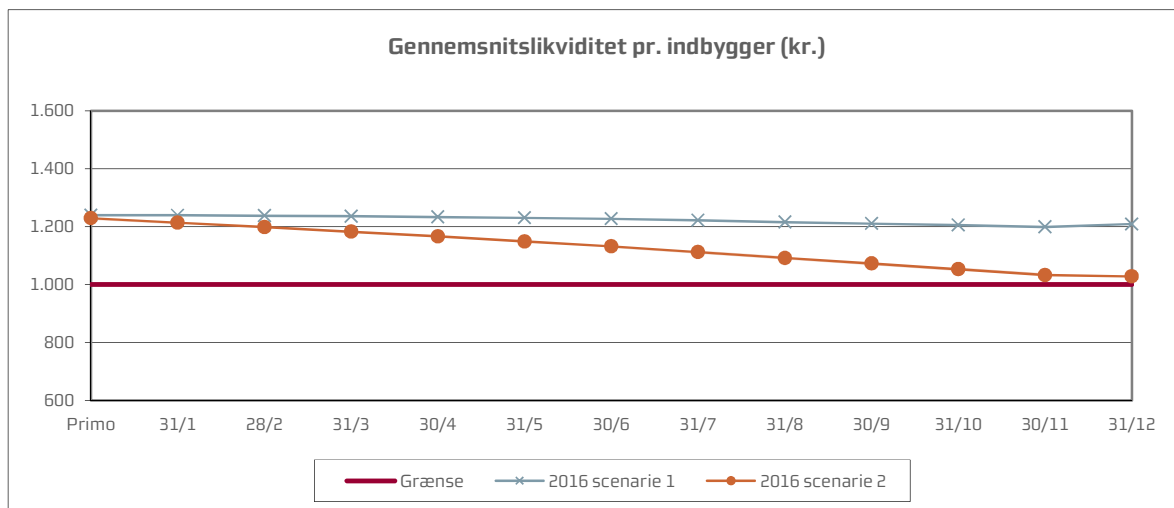
Overførslerne af uforbrugte rådighedsbeløb (anlæg) fra år til år, som tidligere har haft en stor positiv effekt på gennemsnitslikviditeten, forventes at være aftagende fremover. Der har siden 2010 været et fald i de uforbrugte anlægsmidler fra år til år. Det skyldes, at mange anlægsprojekter er i byggefasen, frem for i projekteringsfasen hvor det er sværere at estimere tidspunktet for likviditetsforbrug.

6.4.4 Gennemsnitslikviditeten pr. indbygger

Budgetloven medfører at Social- og Indenrigsministeriet kan iværksætte ekstraordinære økonomiske opfølgninger, hvis en regions gennemsnitlige likviditet opgjort efter kassekreditreglen falder til under 1.000 kr. pr. indbygger.

Indbyggertallet for Region Midtjylland forventes at stige med 6.370 personer, til 1.289.120 personer i henhold til Social- og Indenrigsministeriets tilskudsudmelding for 2016. Grafen viser den forventede gennemsnitslikviditet opgjort pr. indbygger.

Scenarie 2, med et forbrug af alle anlægsoverførsler i 2015, vil medføre at grænsen for likviditet pr. indbygger kommer tæt på 1.000 kr. ved udgangen af 2016.

Den gennemsnitlige likviditet ved udgangen af 2016 forventes at være på omkring 1.100 kr. (Dvs. i intervallet 1.028 kr. – 1.209 kr., red.) Dermed vil regionen være over grænsen på 1.000 kr. pr. indbygger)